

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет гуманітарно-педагогічний

Кафедра психології та педагогіки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан гуманітарно-педагогічного факультету

Л. Л. Станіславова

29 серпня 2019 р.

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна Методика викладання психології

Освітньо-професійна програма Психологія

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач(і)	Варгата Оксана Валеріївна
Профайл викладача	http://psy.khnu.km.ua/vargata-oksana-valeriyivna/
E-mail викладача(ів)	oksana.vargata@gmail.com
Контактний телефон	+380673790119
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khnu.km.ua/course/view.php?id=2292
Навчальний рік	2020-2021
Консультації	Очні: четвер, 2-а, 3-я пари, аудиторія 3-407, 3-420; он-лайн: за необхідністю та попередньою домовленістю

Характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Курсовий проект	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
						Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента	Самостійна робота студента			Залік	Іспит
				Кредити ЄКТС	Години	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
О	Д	4	8	4	120	40	20		20		80			+	

Анотація дисципліни

Методика викладання психології сприяє формуванню психолого-педагогічної компетентності та набуттю практично-методичних навиків підготовки і проведення різних видів занять з використанням інформаційно-комунікаційних технологій для вирішення професійних завдань; умінням розробки навчально-методичного, науково-методичного, діагностичного, дидактичного, наочного інструментарію для забезпечення організації навчання з психології; розвитку навичок міжособистісної взаємодії; формуванню психолого-педагогічних основ педагогічної майстерності та педагогічної етики викладача психології; відповідального ставлення до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку в умовах реформування та модернізації системи освіти в Україні; соціальної відповідальної та свідомої поведінки у процесі викладання психології, слідувати гуманістичним і демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності. Дисципліна викладається для студентів денної та

заочної форми навчання за спеціальністю 053 «Психологія». При викладанні дисципліни використовуються традиційні та сучасні технології, зокрема: інформаційна лекція, проблемна лекція, лекція-візуалізація, бінарна лекція, лекція-бесіда; практичні та семінарські заняття (семінар-бесіда; семінар-тренінг, проблемний семінар); інноваційні технології навчання: особистісно-орієнтована технологія навчання, розвивальна технологія навчання, ігрові технології навчання, технологія проблемного навчання та методи інтерактивного навчання: бесіди, дискусії, педагогічні задачі та ситуації, мозковий штурм (брейнстормінг), метод кейсів, метод «ажурної пилки», дидактичні ігри; самостійна робота (виконання індивідуальних творчих завдань)

Пререквізити: Загальна психологія, Педагогіка, Вікова та педагогічна психологія.

Мета і завдання дисципліни

Метою дисципліни «Методика викладання психології» є ознайомити студентів з методологічно-концептуальними засадами методики викладання психології; сформувати практичні навички застосування психологічних знань у процесі викладання психології з використанням інформаційно-комунікаційних технологій; розвивати креативне мислення та здатність до особистісного й професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку у процесі викладання психології.

Основним завданням дисципліни є надати студенту психолого-педагогічні знання з методики викладання психології; сформувати навички і вміння з підготовки і проведення різних видів занять з використанням інформаційно-комунікаційних технологій та інноваційних методів навчання психології; озброїти інструментарієм організації самостійної роботи та системою контролю й оцінювання навчальних досягнень студентів з психології; розвиток навичок міжособистісної взаємодії; формування основ педагогічної майстерності та педагогічної етики викладача психології.

Очікувані результати навчання

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен бути здатним: здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій; володіти методикою підготовки й проведення лекцій, семінарських та практичних занять; уміти розробляти навчально-методичні, діагностичні, дидактичні, наочні, інструментарії; відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку в умовах реформування та модернізації системи освіти в Україні; демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку у процесі викладання психології, слідувати гуманістичним і демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

№	Тема лекції*	Тема практичного заняття*	Самостійна робота студентів		
			Зміст	Год.	Література
1	2	3	4	5	7
1	Методика викладання психології як навчальна дисципліна	Предмет, завдання, основні категорії та актуальні питання методики викладання психології	Опрацювання лекційного матеріалу та літератури, підготовка до практичного заняття за темою 1. Підготовка до виконання і захисту індивідуального творчого завдання № 1	2	[1] с.5-39; [2] с. 7-10; [3] с. 58-65; [4] с. 43-47; [5] с. 14-30; [6] с. 7-11; [7] с. 4-6
2	Концептуальні підходи до історії викладання психології	Становлення та розвиток історії викладання психології в Україні	Опрацювання лекційного матеріалу та літератури, підготовка до практичного заняття за темою 2. Підготовка до виконання і захисту індивідуального творчого завдання № 2	2	[1] с. 25-39; [2] с. 19-22; [3] с. 16-56; [4] с. 34-42; [5] с. 61-89; [6] с. 59-69

3	Психолого-дидактичні основи процесу навчання	Психолого-дидактичні принципи навчання психології	Опрацювання лекційного матеріалу та літератури, підготовка до практичного заняття за темою 3. Підготовка до виконання і захисту індивідуального творчого завдання № 3	2	[1] с. 52-110; [3] с. 94-126; [4] с. 97-107; [5] с. 101-170; [6] с. 76-86; [7] с. 6-10; [12] с. 202-207; [19] с. 62-78
4	Інноваційні технології та методи навчання психології	Методика використання інноваційних технологій та методів навчання психології	Опрацювання лекційного матеріалу та літератури, підготовка до практичного заняття за темою 4. Підготовка до виконання і захисту індивідуального творчого завдання № 4	2	[1] с. 119-134; [2] с. 40-43; [3] с. 209-263; [4] с. 124-140 [5] с. 274-336; [6] с. 171-210; [12] с. 211-217; [16] с. 59-72; с. 183-206; [19] с. 101-109
5	Методичні основи викладання психології	Методика підготовки і проведення лекційних, семінарських та практичних занять	Опрацювання лекційного матеріалу та літератури, підготовка до практичного заняття за темою 5. Підготовка до виконання і захисту індивідуального творчого завдання № 5	2	[1] с. 177-224; [2] с. 22-34; [3] с. 130-204; [4]с. 142-147; [5] с. 193-230; [6] с. 116-142; , [19] с. 88-101, [24] с. 5-130
6	Психолого-педагогічні особливості організації самостійної роботи студентів з психології	Методика організації самостійної роботи студентів з психології	Опрацювання лекційного матеріалу та літератури, підготовка до практичного заняття за темою 6. Підготовка до виконання і захисту індивідуального творчого завдання № 6	2	[1] с. 225-240; [2] с. 36-40; [3] с. 184-194; [5] с. 236-256; [6] с. 148-159; [12] с. 207-211; [19] с. 245-273; [24] с. 146-163
7	Методичні особливості педагогічного контролю та оцінювання навчальних досягнень студентів з психології	Методика оцінювання навчальних досягнень студентів з психології	Опрацювання лекційного матеріалу та літератури, підготовка до практичного заняття за темою 7. Підготовка до виконання і захисту індивідуального творчого завдання № 7	2	[1] с. 247-260; [2] с. 36-40; [3] с. 268-293; [5] с. 258-270; [6] с. 213-226; [7] с. 11-15; [9], [12] с. 222-255; [19] с. 257-273
8	Психологія педагогічної взаємодії викладача зі студентами.	Тренінгові методики педагогічної взаємодії викладача зі студентами	Опрацювання лекційного матеріалу та літератури, підготовка до практичного заняття за темою 8. Підготовка до виконання і захисту індивідуального творчого завдання № 8	2	[2] с. 43-50; [3] с. 339-335; [4] с. 74-84; [5] с. 447- 458; [6] с. 45-53; [12] с. 96-100; [18] с. 46-47; [30] с. 45-91
9	Педагогічна майстерність викладача психології	Тренінгові методики педагогічної майстерності викладача	Опрацювання лекційного матеріалу та літератури, підготовка до практичного заняття за темою 9. Підготовка до виконання і	2	[4] с. 68-73; [5] с. 484- 496; [6] с. 57-59; [8] с. 97-101; [9] с. 190-196;

		психології	захисту індивідуального творчого завдання № 9		[10] с. 110-115; [11] с. 199-208; [18] с. 5-39; [30] с. 8-39.
10	Педагогічна етика викладача психології	Тренінгові методики педагогічної етики викладача психології	Опрацювання лекційного матеріалу та літератури, підготовка до практичного заняття за темою 10. Підготовка до виконання і захисту індивідуального творчого завдання № 10	2	[4] с. 68-73; [5] с. 484-496; [6] с. 57-59; [15] с. 5-45; [18] с. 38-39; [30] с. 140-178.

Політика дисципліни

Організація освітнього процесу в Університеті відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Студент денної та заочної форми навчання зобов'язаний відвідувати лекції і практичні заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття, практичні завдання виконувати відповідно до графіка. Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі і відзвітувати перед викладачем не пізніше, ніж за тиждень до чергової атестації. До практичних занять студент має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність. Набуті особою знання з дисципліни або її окремих розділів у неформальній освіті зараховуються відповідно до Положення про порядок перезарахування результатів навчання у ХНУ (<http://khnu.km.ua/root/files/01/06/03/006.pdf>). Виконуючи самостійну роботу з дисципліни, студент має дотримуватися політики доброчесності. У разі наявності плагіату він отримує незадовільну оцінку і має виконати завдання за новою темою.

Критерії оцінювання результатів навчання.

Оцінювання академічних досягнень студента здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Кожен вид роботи з дисципліни оцінюється за чотирибальною шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих позитивно з урахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

Оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання складається з таких елементів: тестовий контроль, виконання проектної роботи, захист індивідуальних творчих завдань, семестровий контроль (іспит). Студент, який набрав позитивний середньозважений бал за поточну роботу і не здав семестровий контроль (іспит), вважається невстигаючим.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота				Самостійна, індивідуальна робота					Семестровий контроль		
Тестовий контроль				Проектна робота		Захист ІТЗ					Іспит
ТК 1-2	ТК 3-4	ТК 5-6	ТК 7-8	ПР 1-2	ПР 4-5	ІТР 1-2	ІТР 3-4	ІТР 5-6	ІТР 7-8	ІТР 9-10	1
ВК 0,2				0,2		0,2					0,4

Умовні позначення: ВК – ваговий коефіцієнт, Т – тема дисципліни, ПР- проектна робота, ІТЗ – індивідуальні творчі завдання.

Пропущене заняття студент зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичного навчання у семестрі.

Критерії оцінювання за видами робіт

Оцінювання тестових завдань

Підсумковий тест і тест для поточного контролю для кожного студента складається з двадцяти тестових завдань, кожне з яких оцінюється одним балом. Максимальна сума балів, яку може набрати студент, становить 20. Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою. На тестування відводиться 20 хвилин.

Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту, представлена у нижченаведеній таблиці

Сума балів за тестові завдання	1-11	12-16	17-18	19-20
Оцінка за 4-бальною шкалою	2	3	4	5

Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. При цьому усі графи для відповідей мають бути заповнені цифрами, що відповідають правильним, на погляд студента, відповідям.

Якщо студент отримав негативну оцінку, то він має перездати її в установленому порядку, але обов'язково до терміну наступного контролю. У випадку, коли студент не виконав індивідуальний план з дисципліни у заплановані терміни без поважних причин, то під час відпрацювання заборгованості при позитивній відповіді йому виставляється оцінка «задовільно».

Оцінювання індивідуальних творчих завдань

Індивідуальне творче завдання передбачає розробку опорного конспекту. Структурування інформації в опорному конспекті складається з таких елементів: по-перше, інформація повинна бути розподілена на групи та підгрупи згідно з певним критерієм, по-друге, виокремленні групи мають бути логічно пов'язані, вибудовані в необхідному порядку (за важливістю, за інтенсивністю тощо). При оцінюванні індивідуальних творчих завдань враховуються відповідні показники та бали, які відповідають вимогам щодо оформлення опорного конспекту.

Критерії оцінювання індивідуальних творчих завдань

№/№	Показники	Кількість балів
1	Відповідність теми (чи дозволяють зібрані матеріали вирішити основні проблеми, навколо яких можна генералізувати (об'єднувати) змістовні блоки ОК).	1
2	Логічність та послідовність (наявність логіки, грамотність оформлення блоків, зв'язок форми подання матеріалів і змісту).	1
3	Інформативність (достовірність інформації та її характер (достатній обсяг, всебічний розгляд, повнота висвітлення проблеми), понятійний апарат, актуальність запропонованої інформації).	1
4	Адекватне використання різних способів акцентування у межах смислових блоків (колір, лінія, шрифт, просторове розташування та ін.).	1
5	Оригінальність та креативність.	1
Загальна кількість балів		5

Оцінювання проектної роботи

Проектна робота складається з таких елементів: теоретичного та практичного завдання. Кожний показник оцінюється відповідною кількістю балів. Узагальнена оцінка за проектну роботу виводиться як середньоарифметичне з усіх завдань та округлюється відповідно до інституційної шкали.

Критерії оцінювання проектної роботи

№/№	Показники	Кількість балів
1	Значущість і актуальність висунутих проблем, адекватність тематиці, яка вивчається, конкретність використаних методів досліджень і обробки одержаних результатів.	1
2	Активність кожного учасника проекту	1
3	Переконливість прийнятих рішень, уміння аргументувати свої висновки	1

4	Естетика оформлення результатів проведеного проекту.	1
5	Уміння відповідати на питання опонентів, лаконічність і аргументованість відповідей кожного члена групи	1
Загальна кількість балів		5

Семестровий контроль (іспит)

Семестровий контроль (іспит) відбувається у письмовій формі. Після перевірки письмової роботи викладач може запитати студента про зміст тої чи іншої відповіді.

Екзаменаційний білет складається з таких елементів: два теоретичних питання, п'ять тестових завдань та одне завдання практичного характеру. Кожне завдання оцінюється за чотирибальною інституційною шкалою. Узагальнена оцінка за іспит виводиться як середньоарифметичне з усіх завдань та округлюється відповідно до інституційної шкали.

Оцінювання теоретичних завдань. При оцінюванні беруться до уваги наступні критерії: правильність, повнота, глибина та усвідомленість відповіді, а також послідовність викладення відповіді, вміння формулювати та викладати думки, аргументувати свою позицію.

Критерії оцінювання теоретичних завдань

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Студент глибоко і у повному обсязі, грамотно, логічно і обґрунтовано відповів на поставлені теоретичні питання, вмів використовувати понятійний апарат. При відповіді допустив дві-три несуттєві похибки.
Добре	Зміст питань розкрито повно, показано володіння понятійним апаратом і фаховою термінологією; виклад відповіді грамотний, але твердження не завжди обґрунтовані, у змісті і формі питань є окремі неточності, нечіткі формулювання тощо. Студент у відповіді допустив дві-три несуттєві помилки.
Задовільно	Зміст питань розкрито неповно. Виявлено знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією. Відповідь будується на рівні репродуктивного мислення, слабкі знання структури курсу, допускає неточності і суттєві помилки у відповіді.
Незадовільно	Зміст питань не розкрито. Виявлено розрізнені, безсистемні знання, допущені суттєві помилки у визначенні понять, перекручено їх зміст, виклад матеріалу хаотичний.

Оцінювання тестового завдання. Тестове завдання передбачає репродуктивне відтворення знань шляхом відбору правильної відповіді із запропонованих. Завдання не передбачають виходу за межі чітко окресленого кола понять і допускають лише одну правильну відповідь. За кожну правильну відповідь нараховується один бал. Максимальна кількість балів за тестове завдання – 5.

Відповідність кількості балів за тестове завдання оцінці за інституційною шкалою

Сума балів за тестові завдання	0-2	3	4	5
Оцінка за інституційною шкалою	2	3	4	5

Оцінювання практичного завдання. Професійна спрямованість практичного завдання передбачає вміння творчо застосовувати набуті знання та навички, передбачати та вирішувати проблемні ситуації, які можуть зустрітися в майбутній професійній діяльності.

Критерії оцінювання практичного завдання

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Студент повно і правильно, грамотно і логічно відповів на питання практичного завдання, використовуючи теоретичні знання, написав детальні і обґрунтовані висновки. У відповіді допустив дві-три несуттєві похибки.

Добре	Студент повно і правильно відповів на питання практичного завдання, використовуючи теоретичні знання, написав правильні, але недостатньо детальні і недостатньо обґрунтовані висновки. У відповіді допустив дві-три несуттєві помилки.
Задовільно	Студент неповно відповів на питання практичного завдання, у відповіді допустив неточності і суттєві помилки. Разом з тим набув навичок, необхідних для виконання практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання.
Незадовільно	Студент не відповів або відповів неправильно на питання практичного завдання, не зміг використати теоретичні знання при вирішенні практичних завдань.

Підсумкова оцінка за семестр згідно з інституційною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до Електронного журналу. При цьому за інституційною шкалою ставиться відповідна оцінка, а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом кількості балів відповідно до таблиці співвідношення.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Інституційна оцінка, критерії оцінювання	
		Бали	Опис
A	4,75 – 5,00	5	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь і навичок.
B	4,25 – 4,74	4	Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками.
C	3,75 – 4,24	4	Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками.
D	3,25 – 3,74	3	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією.
E	3,00 – 3,24	3	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання.
FX	2,00 – 2,99	2	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни.
F	0,00 – 1,99	2	Незадовільно – необхідна серйозна робота і повторне вивчення дисципліни.

Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Методика викладання психології як навчальна дисципліна.
2. Методика викладання психології в системі психологічного знання.
3. Предмет, завдання та функції методики викладання психології.
4. Основні вимоги та компетенції методики викладання психології.
5. Зв'язок методики викладання психології з іншими науками.
6. Концептуальні підходи до історії викладання психології
7. Становлення викладання психології в XVIII – XIX столітті.
8. Інтенсивний розвиток психологічної освіти в першій половині XIX століття.
9. Основні тенденції та прогрес психологічної освіти у другій половині XX століття.
10. Викладання психології в Європейських країнах та США.
11. Психолого-дидактичні основи процесу навчання
12. Основи сучасної дидактики.
13. Основні закони, закономірності та принципи дидактики.
14. Структура і дидактичні особливості навчального процесу.
15. Завдання освіти, виховання і розвитку особистості студента.
16. Мета, зміст та організація навчального процесу.
17. Інноваційні технології та методи навчання психології
18. Психологія особистісно-орієнтованої технології навчання.

19. Психологія розвивального навчання.
20. Психологія інтерактивних методів навчання.
21. Психологія ігрових технологій навчання.
22. Психологія проблемного навчання
23. Технологія проектів у викладанні психології.
24. Метод кейсів у викладанні психології.
25. Етапи становлення та історія розвитку лекційної форми навчання.
26. Методика читання та проведення лекційних занять.
27. Методика підготовки та проведення семінарських занять.
28. Методика підготовки та проведення практичних занять.
29. Методика підготовки та проведення лабораторних занять.
30. Методика проведення консультацій та індивідуальних занять.
31. Етапи становлення та історія розвитку лекційної форми навчання.
32. Методика читання та проведення лекційних занять.
33. Методика підготовки та проведення семінарських занять.
34. Методика підготовки та проведення практичних занять.
35. Методика підготовки та проведення лабораторних занять.
36. Методика проведення консультацій та індивідуальних занять.
37. Самостійна робота студентів: сутність та основні функції.
38. Види самостійної роботи студентів.
39. Вимоги до самостійної роботи студентів.
40. Метод «Портфоліо» в системі самостійної роботи студентів.
41. Передумови забезпечення ефективності самостійної роботи студентів.
42. Організація контролю за самостійною роботою студентів
43. Сутність педагогічного контролю.
44. Функції педагогічного контролю.
45. Вимоги до педагогічного контролю.
46. Види, форми і методи контролю навчальних досягнень студентів з психології.
47. Характеристика педагогічного спілкування як форми педагогічної взаємодії
48. Психологічний аналіз педагогічної взаємодії викладача і студентів.
49. Характеристика педагогічних позицій викладача у спілкуванні зі студентами
50. Протиріччя педагогічної взаємодії і бар'єри в педагогічному спілкуванні, їхні причини та шляхи регулювання.
51. Діалогічне спілкування як умова ефективної педагогічної взаємодії викладача і студентів.
52. Сутність та основні компоненти педагогічної майстерності.
53. Зміст та структура професійної компетентності викладача психології.
54. Педагогічна творчість та творчий потенціал викладача психології.
55. Педагогічна техніка як складова педагогічної майстерності. Імідж викладача як показник його педагогічної майстерності.
56. Педагогічна етика педагога як основа його професійної компетентності.
57. Сутність та основні поняття педагогічної етики.
58. Об'єкт, предмет, завдання та функції професійно-педагогічної етики.
59. Категорії педагогічної етики.
60. Етичні вимоги до викладача психології

Рекомендована література

Основна література

1. Методика викладання психології у вищій школі : [навч. посіб.] / Ю. Ю. Бойко-Бузиль, С. Л. Горбенко та ін. – Київ : Атіка, 2012. – 272 с.
2. Методика викладання психології у вищій школі : курс лекцій для студентів спеціальності 053 «Психологія» ОС «Магістр» / укладачі Т. Д. Щербан, С. І. Алмаші. – Мукачево : МДУ, 2017. – 53 с.
3. Карандашев В. Н. Методика преподавания психологии : учебник для бакалавров / В. Н. Карандашев. – 3-е изд., перераб. и доп. – М. : Издательство Юрайт, 2014. – 376 с. – Серия : Бакалавр. Углубленный курс.

4. Прищак М. Д. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі : курс лекцій / М. Д. Прищак, О. Б. Залюбівська. – Вінниця : ВНТУ, 2019. – 150 с.
5. Туркот Т. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів / Т. І. Туркот. – Київ : Кондор, 2011. – 628 с.
6. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / М. М. Фіцула. – Київ, 2010. – 443 с.

Додаткова література

7. Байер О. О. Посібник до вивчення курсу «Методика викладання психології» / О. О. Байер. – Донецьк : ДНУ, 2016. – 28 с.
8. Варгата О. В. Психолого-дидактичні характеристики проблемного навчання у процесі викладання психологічних дисциплін у ВНЗ / О. В. Варгата // Проблеми освіти науково-методичний збірник / Інститут модернізації змісту освіти МОН України. – Київ, 2016. – Вип. 86. – С. 97-101.
9. Варгата О. В. Розвиток творчого потенціалу особистості психолога засобами інноваційних технологій / О. В. Варгата // Інноваційна педагогіка. – 2019. – Вип. 11. Т. 1. – С. 190-196.
10. Варгата О. В. Психолого-педагогічні умови формування творчого потенціалу психологів / О. В. Варгата // Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна». – Хмельницький : ХІСТ, 2019. - № 17. – С. 110-116.
11. Варгата О. В. Наукові підходи до вивчення творчого потенціалу майбутнього психолога: теоретичний аспект / О. В. Варгата // Збірник наукових праць молодих учених. – Хмельницький : ХІСТ, 2019. – № 4. – С. 199-208.
12. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи / С. С. Вітвицька. – Київ : Центр навчальної літератури, 2003. – 314 с.
13. Вітвицька С. С. Практикум з педагогіки вищої школи / С. С. Вітвицька. – Київ : Центр навчальної літератури, 2005. – 396 с.
14. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи : підручник за модульнорейтинговою системою навчання [Електронний ресурс] / С. С. Вітвицька. – 2-ге вид. – Київ : Центр учбової літератури, 2011. – 384 с. – Режим доступу: <http://194.44.152.155/elib/local/sk702798.pdf>
15. Васянович Г. П. Педагогічна етика: навчально-методичний посібник / Г. П. Васянович. – Львів : Норма, 2005. – 344 с.
16. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : підручник / І. М. Дичківська. – 2-ге вид., доповн. – Київ : Академвидав, 2012. – 352 с.
17. Дубасенюк О. Урвадження освітніх інновацій в системі вищої освіти / О. А. Дубасенюк // Інновації у вищій освіті: проблеми, досвід, перспективи : монографія. – Житомир : ЖДУ ім. І. Франка, 2011. – 444 с.
18. Кайдалова Л. Г. Педагогічна майстерність викладача : навч. посіб. / Л. Г. Кайдалова, Н. Б. Щокіна, Т. Ю. Вахрушева. – Харків : Вид-во НФаУ, 2009. – 140 с.
19. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи: навч. посібн. / А. І. Кузьмінський. – Київ : Знання, 2005. – С. 320–358.
20. Курлянд З. Н. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / З. Н. Курлянд, Р. І. Хмелюк, А. В. Семенова, І. О. Бартенева, І. М. Богданова. – 3-є вид., переробл., доповн. – Київ : Знання, 2007. – 495 с.
21. Лавріненко О. А. Тренінги розвитку і саморозвитку педагогічної майстерності викладача ВНЗ : посіб. для магістрантів, викладачів вищ. навч. закладів / О. А. Лавріненко. – Київ : Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, 2015. – 168 с.
22. Лекції з педагогіки вищої школи : навчальний посібник / за ред. В.І.Лозової. – Харків : «ОВС», 2006. – 496 с.
23. Лозниця В. Форми організації навчання у вищій школі / В. Лозниця // Психологія і педагогіка. – Київ, 2000. – С. 280 – 298.
24. Мачинська Н. І. Сучасні форми організації навчального процесу у вищій школі: навчально-методичний посібник / Н. І. Мачинська, С. С. Стельмах. – Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2012. – 180 с.
25. Методика викладання у вищій школі : навч. посіб. / В. В. Каплінський. – Вінниця : ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015. – 224 с.

26. Мороз О. Г. Педагогіка і психологія вищої школи / О. Г. Мороз, О. С. Падалка, В. І. Юрченко. – Київ : НПУ, 2003. – 267 с.
27. Нагаєв В. Методика викладання у вищій школі : навч. посіб. / В. М. Нагаєв. – Київ : Центр учбової літератури, 2007. – 232 с.
28. Орбан-Лембрик Л. Е. Соціальна психологія : навч. посіб. / Л. Е. Орбан-Лембрик. – Київ : Академвидав, 2003. – 448 с.
29. Ортинський В. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / В. Л. Ортинський. – Київ : Центр учбової літератури, 2009. – 472 с.
30. Основи педагогічної майстерності та етика викладача вищої школи : підручник / за ред. проф. І. В. Зайченка. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. – 484 с.
31. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / [Курлянд З. Н., Хмелюк Р. І., Семенова А. В. та ін.] ; за ред. З. Н. Курлянд. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Київ : Знання, 2005. – 399 с.
32. Подоляк Л. Г. Психологія вищої школи : підруч. для студ. ВНЗ / Л. Г. Подоляк, В. І. Юрченко. – Вид. 2-е, доп. і перероб. – Київ : Каравела, 2008. – 351 с.
33. Резван О. Методика викладання у вищій школі / О. О. Резван. – Харків : ХНАДУ: «Міськдрук», 2012. – 152 с.
34. Сисоєва С. Основи педагогічної творчості : підручник / С. О. Сисоєва. – Київ : Міленіум, 2006. – 344 с.
35. Січкарук О. Інтерактивні методи навчання у вищій школі / О. Січкарук. – Київ : Тансоа, 2006. – 88 с.
36. Чепіль М. М. Педагогічні технології : навч. посіб. / М. М. Чепіль, Н. З. Дудник. – Київ : Академвидав, 2012. – 224 с.
37. Щербан Т. Д. Психологія навчального спілкування / Т. Д. Щербан. – Київ : Міленіум, 2004. – 345 с.
38. Щербан Т. Д. Теорії навчального спілкування: основи компетентності вчителя / Т. Д. Щербан. – Мукачево : Карпатська вежа, 2003. – С. 45-68.